

Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 29. februarja 2012

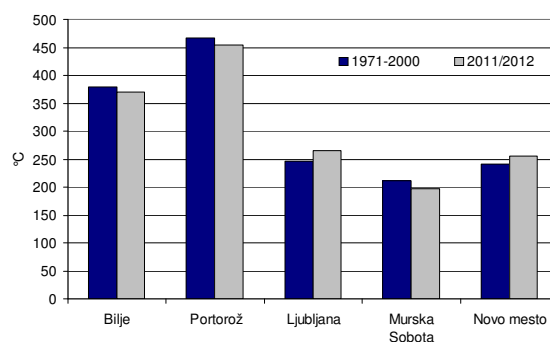
Večji del februarja je bila Slovenija pod vplivom hladnega zraka. Najnižje izmerjene temperature zraka so se približale doslej najnižjim izmerjenim rekordnim vrednostim. Na Vipavskem je več kot 10 dni zapored pihala močna burja, ki je povzročila veliko škode na kmetijskih površinah zaradi odnašanja vrhnjega sloja tal in izsuševanja ozimnih posevkov. Veliko škode je bilo povzročene tudi na rastlinjakih na Vipavskem, Goriškem in Obali. Hkrati so nizke temperature zraka uničile sejančke zgodnje zelenjave v rastlinjakih in tudi prezimno zelenjavo na prostem. Nizkih temperatur zraka niso brez poškodb prenesla niti mlada oljčna drevesca. Tudi v severovzhodni Sloveniji pogoji za prezimovanje ozimin niso bili ugodni. Najprej previsoke, nato prenizke ter ob koncu meseca spet previsoke temperature zraka so ozimne posevke precej oslabile.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Zadnji mesec meteorološke zime je minil v znamenju izredno nizkih temperatur zraka ter dolgotrajnega in močnega vetra. Tako dolgotrajnega mrzlega obdobja v zimskih mesecih nismo bili deležni od januarja 1985. Močna burja je trajala od 28. 1. do 14. 2., z najmočnejše izmerjenim sunkom 129 km/h na ARSO meteoroloških postajah. Zaradi močne burje ter občasno hudega mraza in snežnih zametov, je bil večkrat izdan rdeč alarm na Meteoalarmu.

(Več o situaciji najdete v poročilu na: http://meteo.arso.gov.si/uploads/probase/www/climate/text/sl/weather_events/burja-mraz_feb12.pdf). Po burji na Primorskem je po prehodu vremenske fronte, 15. 2., zapihal še močan karavanški fen, ki je povzročal preglavice na širšem kranskem in kamniškem območju. V prvi polovici meseca je večkrat snežilo, a kljub ponekod zmerno debeli snežni odeji količina padavin ni bila velika. Tako smo mesec zaključili s podpovprečno količino padavin. Najbolj padavinsko podhranjen je bil večji del Primorske ter pas od Goriških Brd prek Škofjeloškega hribovja in Jelovice do Karavank z manj kot 30 % padavin dolgoletnega povprečja. Več kot 60 % padavin je padlo na JV Slovenije. Povprečne dnevne temperature zraka so bile v prvi polovici meseca pogosto tudi do 12 °C nižje od dolgoletnega povprečja. Ob koncu meseca se je precej ogrelo, najvišje temperature zraka po nižinah so dosegle od 16 do 22 °C. Povprečna mesečna temperatura zraka je bila na Primorskem in v osrednji Sloveniji do 3 °C, drugod pa do 4 °C pod povprečjem. Trajanje sončnega obsevanja je bilo le na skrajnem SZ države pod povprečjem, za polovico večje od povprečja pa je bilo trajanje sončnega obsevanja v osrednji Sloveniji.

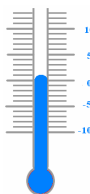
KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (>5°C) od 1. 10. 2011 do 29. 02. 2012 v primerjavi s povprečjem

STANJE RASTLIN

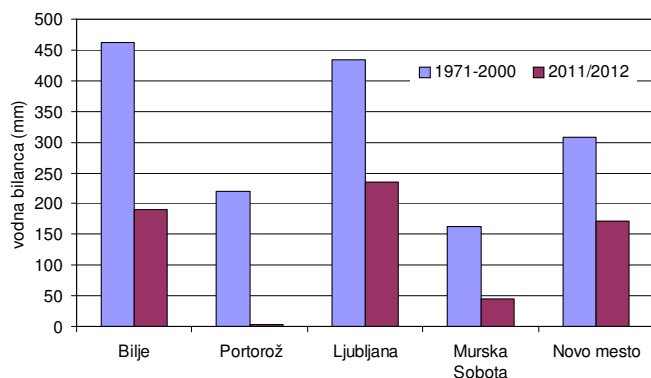
V Vipavski dolini je burja povzročala vetrno erozijo in s tem kmetijstvu povzročila precej škode. Odnášala je zgornjo humusno plast drobno grudičaste strukture zemlje, ki jo je odlagala v melioracijske in druge jarke ter struge potokov. Zgornja plast tal na preoranih golih njivskih površinah se je zaradi sušnega vremena izsušila, kar je bil vzrok še za intenzivnejše odnašanje zemlje. Škoda zaradi vetrne erozije je nastala tudi na posevkih ozimnih žit, posebej tistih, ki so bili sejani pozno in niso bili dovolj ukoreninjeni in razraščeni. Močan veter je še dodatno izsušil razgaljene koreninice ozimin. Zaradi vetra so bile prizadete tudi obdelovalne površine v rastlinjakih. Precej je bilo škode na konstrukcijah rastlinjakov, zaradi mraza pa je uničil setev zgodnjih vrtnin, predvsem paradižnika, paprike, jajčevcev, prvega krompirja in zelenjave, ki so jo imeli za zimsko porabo v rastlinjakih. Mraz je uničil tudi prezimno zelenjavo na prostem. Nizkih temperatur zraka niso brez poškodb prenesla niti mlada oljčna drevesca na obali.

Tudi v SV Sloveniji in na Dravsko Ptujskem polju je zmrzal povzročila precej poškodb na ozimnih, še toliko bolj, ker so bili posevki oslabiljeni zaradi prezgodnje aktivacije rasti v pretoplem januarju.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA

od 1. 10. 2011 do 29. 02. 2012 v primerjavi s povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

Dve tretjini februarja so bila tla v večjem delu Slovenije zamrznjena, negativne temperature tal pa so segle več kot 30 cm globoko. Gola tla so se v površinskem sloju ohladila do -8 °C, v globini 30 cm pa do -1 °C. V severovzhodni Sloveniji, na osrednjem Štajerskem in Ptujsko Dravskem polju so bila del hladnega obdobja tla pod dobrih 10 cm debelo snežno odejo. Temperature tal pod snegom so bile zato nekoliko višje, okoli zmrzišča. Površinski sloj tal je zamrzoval tudi na Goriškem in Obali. Po 20. februarju so se tla odtalila. Ob koncu meseca so se v površinskem sloju tal temperature gibale med 2 in 5 °C.